

živním po dobu, po kterou bydlila u žalovaného. Proti žalobě namítl žalovaný jednak, že peněz nemá a že jimi zaplatil částečně svůj hypotekární dluh, jednak k započtení vzájemné pohledávky proti žalobkyni. Nižší soudy uznaly částečně podle žaloby, uznavše částečně pohledávky započtením namítané.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a v otázce, o niž tu jde, uvedl v

důvodech:

Z přednesu žalobkyně plyne, že si sama není dobře vědomá, o jakou smlouvu jde. To však nevadí, neboť nezáleží na tom, s kterého právního hlediska žalobce žalobní nárok posuzuje, nýbrž jest jeho povinností toliko tvrditi a po případě dokázati určitý skutkový děj, a je pak na soudě, by zjištěný skutkový děj samostatně posuzoval s hlediska na něj se hodících právních předpisů. A tu žalobkyně přednesla a nižší soudy zjistily, že žalobkyně odevzdala v dubnu 1933 žalovanému peníze v částce 12.860 Kč, uložené na vkladních knížkách jemu odevzdaných, aby ji za to stravoval až do její smrti. Nejde o darování pod podmínkou, neboť nešlo o bezúplatný převod (§ 938 obč. zák.), když tu byl závazek obdarovaného. Nešlo ani o smíšenou darovací smlouvu, jak míní soud odvolací, ježto nebyly stranami předneseny skutečnosti, jež by nasvědčovaly tomu, že by plnění žalobkyně přesahovalo hodnotu plnění, jež na se vzal žalovaný (§ 942 obč. zák.). Jest proto pohlížeti na smlouvu mezi stranami uzavřenou jako smlouvu úplatnou, podle níž se žalovaný zavázal živiti žalobkyni až do její smrti za peníze uložené na vkladních knížkách mu odevzdaných. Jde tu o t. řeč. zakoupení výživy, tedy o smlouvu o výživném (Unterhaltsvertrag). Tím, že žalovaný odepřel žalobkyni poskytovatí u sebe ujednanou výživu, a tím, že žalobkyně se s tím spokojila, došlo souhlasnou vůlí stran k zrušení smlouvy a odpadl právní důvod, z něhož žalobkyně odevzdala žalovanému uvedené vkladní knížky po případě peníze na nich uložené, jež si žalobce vybral a pro sebe použil, a je proto žalobkyně podle § 1435 obč. zák. oprávněna domáhati se na něm vrácení těchto peněz, ovšem po srážce částky připadající k dobru žalovaného jako náhrady za stravu žalobkyni poskytovanou za dobu, dokud byla v jeho výživě. To, že žalovaný v dovolání jednostranně projevil ochotu žalobkyni dále živiti, jest bezvýznamné. Nepochybily proto nižší soudy, když vyhověly částečně žalobě. Názor dovolatelův, že jako bezelstný příjemce peněz uložených na vkladních knížkách, odevzdaných mu žalobkyní, nemohl býti uznán povinným k jejich zaplacení, neobstojí, třeba zaplatil jimi své dluhy, takže jich již nemá, a stačí v tomto směru dovolatele odkázati na právní vývody uvedené v rozhodnutí č. 7881 Sb. n. s.

Čís. 15774.

Obecní zaměstnanci.

Soudy jsou po h m o t n é stránce vázány disciplinárním nálezem, vydaným proti trvale ustanovenému obecnímu zřízení.

Pro rozhodnutí disciplinární komise je rozhodujícím skutečný výsledek hlasování, nikoli poměr hlasů uvedený v protokole.

Předpis § 7, odst. 2, vl. nař. č. 483/1920 Sb. z. a n. jest kryt předpisem § 10 zák. č. 16/1920 Sb. z. a n. Zákonem č. 103/1926 Sb. z. a n. nebyl derogován předpis § 10 zák. č. 16/1920 Sb. z. a n. (vl. nař. č. 483/1920 Sb. z. a n.).

(Rozh. ze dne 28. ledna 1937, Rv I 2590/36.)

Srv. Sb. n. s. č. 15743.

Žalobce přednesl, že byl na základě nálezu disciplinární komise propuštěn ze služeb obce Š., že jeho odvolání proti tomuto nálezu bylo podle výnosu zemského úřadu v Praze odmínuto jako nepřípustné a že byl odkázán na pořad práva. Po vydání disciplinárního nálezu se městské zastupitelstvo žalované obce usneslo, že propouští žalobce na základě nálezu disciplinární komise bez jakéhokoli nároku. Také proti tomuto usnesení byly opravné prostředky žalobce odmítnuty s poukazem na § 24 zák. č. 16/1920 Sb. z. a n. Žalobce, opíraje žalobu o zákon č. 217/1925 a o § 24 zák. č. 16/1920 Sb. z. a n., žádá, aby bylo po věcném i formálním přezkoumání disciplinárního řízení a nálezu zjištěno, že se disciplinární nález zrušuje, jeho propuštění se prohlašuje za neplatné a že žalovaná obec jest povinna platiti mu pensí v zažalované částce. N i ž š í s o u d y zamítly žalobu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Že proti kárnému nálezu, vydanému proti trvale ustanovenému obecnímu zřízení, nelze ani obdobně užiti ustanovení § 105, odst. 2, zákona ze dne 25. ledna 1914 č. 15 ř. z. o služební pragmatice pro státní zřízence, odůvodnil nejvyšší soud již v rozhodnutí č. 13485 Sb. z. n., k němuž se pro stručnost odkazuje. Podle třetího odstavce § 8 vlád. nař. č. 483/1920 Sb. z. a n., jímž byl proveden § 10 zákona ze dne 17. prosince 1919 č. 16 Sb. z. a n. z roku 1920, může si obecní zřízenec proti disciplinárnímu rozhodnutí obecního zastupitelstva stěžovati k vrchní disciplinární komisi, která v případech v druhém odstavci uvedených učiní návrh zemskému samosprávnému úřadu, jenž o stížnosti rozhodne s konečnou platností. Pokud žalobce naproti tomu dovozuje, že se proti usnesení obecního zastupitelstva o propuštění ze služby může obecní zřízenec dovolávati jen ochrany u soudu, ježto prý usnesení obce v poměru k propuštěnému zřízení není podrobena jiné kontrole, odkazuje se na rozhodnutí č. 12873 Sb. n. s., v němž bylo podrobně vyloženo, že ustanovení § 8 vládního nařízení č. 483/1920 Sb. z. a n. jest kryto předpisem § 10 zák. č. 16/1920 Sb. z. a n., i pokud upravilo opravné řízení v disciplinárním řízení proti obecním zřízencům. Nesejde na tom, že žalobcovo odvolání z výměru o jeho disciplinárním potrestání bylo odmítnuto správními úřady pro nepříslušnost a že žalobce byl podle § 24 zák.

č. 16/1920 Sb. z. a n. odkázán na pořad práva, neboť tu nejde o meritorní náleží správního úřadu, jež by soudy nebyly oprávněny přezkoumávati, nýbrž o otázku příslušnosti, v níž se mohou různiti názory soudů a administrativních úřadů (§ 3 zákona ze dne 2. listopadu 1918 č. 3 Sb. z. a n.). Ježto dotčeným již odmítnutím odvolání se sporný disciplinární náleží zastupitelstva žalované obce stal pravoplatným, je po hmotné stránce závazný pro soud a nelze se tedy zabývati námitkami žalobcovými, pokud brojí proti materiální správnosti tohoto náleží (rozh. č. 12873, 7749, 1189 a j. Sb. n. s.). Žalobci se nepodařilo doličiti, že usnesení obecního zastupitelstva žalované obce ze dne 30. července 1936, jímž bylo po provedeném disciplinárním řízení vysloveno, že se žalobce propouští z obecní služby bez nároků na požitky, trpí vadami po stránce formální. Vládní nařízení č. 483/1920 Sb. z. a n. ustanovuje v § 8, že disciplinární komise první stolice se usnáší jen na disciplinárních trestech důtky a peněžité pokuty. Je-li však disciplinární čin obecního zřízence takový, že má za následek vyloučení z postupu do vyšších platů, zmenšení služného, přeložení do výslužby se zmenšením výslužného, nebo propuštění ze služby, pak disciplinární komise první stolice sama trest neukládá, o něm nerozhoduje, nýbrž učiní jen návrh obecnímu zastupitelstvu, jež o tomto návrhu teprve rozhodne. V souzené věci překročila disciplinární komise ovšem meze své působnosti tím, že kárným náleží ze dne 9. července 1935 odsoudila žalobce pro služební zavinění v náleží podrobně uvedená k trestu propuštění ze služby, avšak bylo zjištěno, že tento náleží byl i zaslán žalované obci, že ve schůzi obecního zastupitelstva dne 30. července 1935 bylo o tomto náleží jako »návrhu« referováno a pak jednomyslně usneseno obecním zastupitelstvem, že se žalobce »ve smyslu návrhu disciplinární komise ze dne 8. července 1935« propouští ze služby obce bez nároku na výslužné. Žalobce nebyl tedy propuštěn disciplinární komisí, nýbrž obecním zastupitelstvem po provedeném disciplinárním řízení a nelze tvrditi, že tu nebylo návrhu disciplinární komise, ježto její náleží byl opatřen přesně vypracovanými důvody, z nichž byl zjevný skutkový stav i názor disciplinární komise, takže tento náleží vyhovoval všem požadavkům návrhu a mohl městským zastupitelstvem býti pokládán za návrh učiněný zastupitelstvu disciplinární komisí, a to tím spíše, ježto zákon ani nepředpisuje určitou formu pro takový návrh. Nesejde dále na tom, že »náleží« disciplinární komise — neprávem doručený žalobci — obsahoval na konci nesprávné právní poučení, ježto disciplinární komise, má-li za to, že se má uložit trest propuštění obecního zřízence ze služby, podává jen návrh obecnímu zastupitelstvu a podle § 8, odst. 3, vládn. nař. č. 483/1920 Sb. z. a n. může si obecní zřízence pak stěžovati proti disciplinárnímu rozhodnutí obecního zastupitelstva k vrchní disciplinární komisí. Než tímto nesprávným poučením nebyl žalobce dotčen ve svých právech, neboť v disciplinárním náleží obecního zastupitelstva ze dne 31. července 1935 byl žalobce správně poučen o přípustném opravném prostředku a tohoto prostředku opravného žalobce též použil. Podle § 7 vl. nař. č. 483/1920 Sb. z. a n. se děje usnesení disciplinární komise většinou hlasů, při čemž předseda neb úřadující náměstek hlasuje poslední; při

rovnosti hlasů rozhoduje mínění, ke kterému se přidal předseda neb úřadující náměstek. V souzené věci bylo zjištěno, že z přítomných šesti členů komise hlasovali tři — a mezi nimi též předseda — pro propuštění žalobce ze služby a ostatní tři proti tomu, takže došlo k platnému usnesení disciplinární komise ve smyslu jejího nálezu (správně návrhu). Jest schváliti právní názor nižších soudů, že rozhoduje skutečný výsledek hlasování a nikoli poměr hlasů v poradním protokolu uvedený, zjištěna-li nesprávnost tohoto údaje, která byla vyvolána mylným názorem disciplinární komise, že se hlas předsedy čítá dvojnásobně. Neodůvodněna jest výtka dovolatelova, že ustanovení druhého odstavce § 7 vlád. nař. č. 483/1920 Sb. z. a n. není kryto § 10 zákona č. 16/1920 Sb. z. a n., neboť přehlíží, že podle tohoto zákonného ustanovení disciplinární řízení proti trvale ustanoveným obecním zřízencům má býti provedeno podle obdoby služební pragmatiky pro státní zřízence, a mohlo tudíž býti v určitém směru upraveno jinak, byly-li pro to důvody. Tento předpoklad jest tu splněn, uváží-li se, že podle § 93 zákona č. 15/1914 ř. z. mohou jakékoliv disciplinární tresty, tedy také trest propuštění býti uloženy státním zřízencům jen nálezem příslušné disciplinární komise, která sama rozhoduje o způsobu disciplinárního trestu, kdežto podle § 8 vlád. nař. č. 483/1920 Sb. z. a n. disciplinární komise své stolice se usnází jen na disciplinárních trestech důtky a peněžité pokuty, kdežto jiné tresty disciplinární komise sama neukládá, nýbrž činí jen návrh obecnímu zastupitelstvu, jež o tomto návrhu teprve rozhodne. Není tedy, pokud se tohoto návrhu týče, třeba takové zvýšené záruky, vyjádřené v poměru hlasů, jako tomu je při uložení trestu samého. Pokud dovolatel konečně uplatňuje, že mu služebním dekretem ze dne 3. prosince 1929 byla zaručena všechna práva příslušející státním zaměstnancům a že tudíž měl nárok, aby disciplinární řízení proti němu zahájené bylo přesně provedeno podle zákona ze dne 25. ledna 1914 č. 15 ř. z. o služební pragmatice pro státní zřízence, stačí podotknouti, že podle tohoto dekretu měly býti upraveny jen platové a zaopatřovací nároky žalobcovy a jeho pozůstalých podle zákona č. 103/1926 Sb. z. a n. a budoucích zákonů pro státní zaměstnance platných. Ostatně citovaný zákon ani neobsahuje zvláštní ustanovení o disciplinárním řízení a nebyl jím derogován § 10 zákona ze dne 17. prosince 1919 č. 16 Sb. z. a n. z roku 1920 po případě nařízení vlády č. 483/1920 Sb. z. a n., jímž § 10 řeč. zákona byl proveden.

Čís. 15775.

Členy v ý r o b n í h o družstva, provozujícího družstevní mlýn a pekárnu, mohou býti jen mlynáři a pekaři, kteří jsou zároveň majiteli pozemků a pěstují zemědělské plodiny.

(Rozh. ze dne 28. ledna 1937, R II 509/36.)

P r v ý s o u d zapsal Rolnický družstevní mlýn a pekárnu, zapsané společenstvo s r. o., do společenstevního rejstříku. R e k u r s n í s o u d